

Alleen voorzitter directie is bestuurder

Nu de voorzitter van de directie de beslissingen neemt en de contacten met de raad van commissarissen onderhoudt, is hij de enige bestuurder in de zin van de WOR.

(Kantongerecht Utrecht 1 september 1997, art. 1, 30 en 32 WOR)

Het bedrijf Interpay Nederland BV heeft een driehoofdige directie, te weten een voorzitter, de directeur Giraal en de directeur Cards. Met de or van Interpay was een geschil ontstaan over de vraag of de or adviesrecht had ten aanzien van de benoeming en het ontslag van de twee leden van de directie. De or meende dat dezen, naast de voorzitter, ook bestuurder waren in de zin van de WOR. Interpay meende dat alleen de voorzitter dat was. De voorzitter was na een wijziging in de organisatie van Interpay de enige statutair directeur van de BV, maar dat is niet doorslaggevend. De Bedrijfscommissie voor het Geld- en Kredietwezen had Interpay in dit geschil gelijk gegeven. Daarop verzocht de or aan de kantonrechter voor recht te verklaren dat voornemens tot ontslag of benoeming van directeuren voor advies in de zin van art. 30 WOR aan hem moeten worden voorgelegd.

Volgens de kantonrechter is ter zitting aannemelijk gemaakt dat de voorzitter de eindverantwoordelijkheid draagt en dat de leden van de directie aan hem rapporteren. De directie vergadert elke week, er worden voorstellen gedaan door de leden, maar er wordt niet gestemd over beslissingen en de voorzitter neemt de beslissingen. De voorzitter had verder verklaard dat hij de leden regelmatig aanwijzingen geeft en dat hij alleen de contacten onderhoudt met de raad van commissarissen. Uit hetgeen namens de or naar voren is gebracht kon de kantonrechter niet afleiden dat de leden van de directie toch een eigen, zelfstandige bevoegdheid hebben. Volgens de secretaris van de or werden alle besluiten in onderling overleg door de directie genomen. Als hij bijvoorbeeld iets bespreekt met de directeur Cards, dan legt deze de zaak voor aan de directie. Uit deze verklaring blijkt eerder dat de directeur Cards niet mag beslissen zonder overleg met de directie, dan dat hij een zelfstandige bevoegdheid heeft.

De kantonrechter is er verder niet van overtuigd dat Interpay in de loop der jaren de or een extra bevoegdheid heeft gegeven aangaande de benoeming en het ontslag van leden van de directie. Met name zou dit niet zijn gebleken uit het feit dat in het verleden schriftelijk advies is gevraagd over de benoeming van de directeur Cards. Evenmin acht de kantonrechter de weigering van Interpay om deze bevoegdheid toe te kennen in strijd met de re-

delijkheid en billijkheid. Het feit dat zij, incidenteel en vrijwillig, een advies heeft gevraagd wil niet zeggen dat zij onredelijk handelt door de or geen extra adviesrecht toe te kennen. Het verzoek wordt afgewezen.

Commentaar

Aan deze uitspraak zitten verschillende interessante punten. In de eerste plaats de vraag hoe het zit met een directie die verschillende directietaken heeft verdeeld. Het is denkbaar dat in één onderneming meer dan één leidinggevende voldoet aan de definitie van 'bestuurder'. Art. 1 WOR (eerste lid onder e) zegt dat ook uitdrukkelijk. Het gaat erom wie in een onderneming rechtstreeks de hoogste zeggenschap uitoefent bij de leiding van de arbeid. Mijns inziens gaat het hierbij om meer dan het hebben van beslissingsbevoegdheid. Ook de dagelijkse leiding is van belang. Maar waar moet je de grens leggen? Dat de kantonrechter in dit geval oordeelde dat alleen de voorzitter bestuurder was, betekent dus zeker niet dat dit altijd zo is.

Tweede punt is de wijze waarop een onverplicht adviesrecht als uitbreiding van de bevoegdheden wordt toegekend. Art. 32 WOR eist daarvoor een schriftelijk besluit of - sinds de inwerkingtreding van de herziene WOR per 4 maart jongstleden - een schriftelijke overeenkomst. Een eenmalige adviesaanvraag is daarvoor niet voldoende. Zou dit wel gelden wanneer er een gebruik is ontstaan om dit te doen? Wellicht valt dit wel te verdedigen.

Derde punt is of een directie op grond van de redelijkheid en billijkheid verplicht zou kunnen worden om extra bevoegdheden aan de or toe te kennen. De kantonrechter ontkent deze mogelijkheid in principe niet. Al vaak is gesteld dat de ondernemer en or net zo als andere betrokkenen bij het ondernemingsbestuur gebonden zijn aan de redelijkheid en de billijkheid. Dat dit zou leiden tot extra bevoegdheden voor de or zal echter waarschijnlijk alleen in heel uitzonderlijke omstandigheden kunnen worden aangenomen.

Deze rubriek signaleert en behandelt de belangrijkste jurisprudentie op or-gebied. De rubriek wordt beurtelings geschreven door prof. mr. Adriaan Dorresteyn, hoogleraar ondernemingsrecht aan de Open Universiteit te Heerlen en prof. mr. Guus Heerma van Voss, hoogleraar sociaal recht aan de Rijksuniversiteit Leiden.